

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2296

av **Markus Wiechel (SD)**

Försäljning av statliga bolag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intäkter som följd av försäljningar av statliga bolag ska användas för betalning av statsskulden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avyttra statens aktier i flygbolaget SAS och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avyttra statens aktier i Orio AB och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett minskat statligt ägande i Telia Sonera och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en successiv försäljning av statens aktier i Bilprovningen och tillkännager detta för regeringen.

Avbetalning av statsskulden

Statsskulden ligger i skrivande stund på omkring 1 330 miljarder kronor vilket motsvarar cirka 31 procent av bruttonationalprodukten (BNP). Detta är en minskning sedan 1995 då den låg på över 70 procent, vilket således också har inneburit lägre räntekostnader. Räntekostnaderna som följd av statsskulden låg på 1,5 miljarder kronor under 2016, och är med andra ord pengar som vi inte kunnat använda för samhällets övriga behov. I samband med försäljningar av statliga bolag är det därför fullt rimligt att intäkterna går till att betala delar av statsskulden, så att skattebetalarna får tillbaka de tillgångar de tidigare haft i form av delägare i de statliga bolagen. Av den anledningen bör regeringen säkerställa att intäkterna från framtida bolagsförsäljningar går till att betala av statsskulden.

Försäljning av SAS

Riksdagen har sedan tidigare gett regeringen mandat att sälja innehavet i flygbolaget SAS (i skrivande stund 17,1 procent av aktierna), vilket är fullt rimligt då det idag inte finns något skäl till att staten ska äga delar av ett flygbolag. Vikten av goda flygförbindelser med andra delar av världen går inte att poängtera nog, men utvecklingen vi ser inom flyget idag pekar på att det är en växande konkurrensutsatt marknad som klarar av att sköta sig självt.

Då flygtransporterna bedömdes vara av strategisk vikt för ett land och en markering av landets oberoende på den internationella marknaden, inte minst gällande flygtrafiken för personer och framförallt gods, fanns det skäl att som ägare ibland kunna skjuta till resurser när så behövdes. Idag ser marknaden annorlunda ut inom denna bransch.

Det rimliga i ett läge när hela den europeiska flygindustrin är satt under starkt tryck är att staten avyttrar verksamheten till privata ägare för att inte störa utvecklingen. Det är inte heller rimligt att i detta fall äga ett bolag som man också ska övervaka, vilket är ett viktigt uppdrag med tanke på rådande regler kring bland annat flygtrafik. Riksdagen bör därför uppmana regeringen att sälja sitt aktieinnehav i SAS.

Försäljning av Orio

Orio AB, tidigare Saab Automobile Parts AB, är ett bildelsföretag som sedan 2012 ägs utav staten genom Riksgälden. Orio AB säljer bilreservdelar, ursprungligen till Saab, men nu även till andra bilmodeller. Ägandet i detta bolag är ett tydligt exempel på när staten lägger sig i näringslivet på ett osunt sätt genom att privata aktörer riskerar försättas i en ojuste konkurrenssituation. År 2013 fick regeringen fria händer att sälja aktieinnehavet men det skedde inte, trots att ett företag som detta bäst lär skötas av en privat aktör, varför riksdagen bör uppmana regeringen att avverka samtliga aktieinnehav i Orio AB.

Minskat ägande i Telia Sonera

Den största ägaren i teleoperatören Telia Sonera är svenska staten, som i skrivande stund äger 37,3 procent av aktierna. Att inneha aktier i detta bolag kan vara nyttigt då det kan innefatta samhällsservice som är vital för såväl medborgare som företag. Det finns dock skäl till att ifrågasätta det dominant ägandet av bolaget.

En viktig förutsättning för att ett företag ska fungera väl är att man har en god kontroll av marknaden, varför en dominans eller monopol naturligtvis är mycket fördelaktigt. Av den anledningen fungerar Telia bättre i länder med få konkurrenter, men då har också de privata aktörerna det svårare att etablera sig, vilket är fullt naturligt. Detta rimmar dock mycket illa med ambitionen att låta företag blomma med egna tjänster på marknaden. Det rimmar illa med att staten enbart ska syssla med sina grundläggande uppdrag som att värna medborgarna då flera av dessa kan komma att konkurreras ut av staten. Regeringen bör kraftigt minska ägandet i Telia Sonera.

Försäljning av Aktiebolaget Svensk Bilprovning

Med 89 stationer och över 600 medarbetare är Aktiebolaget Svensk Bilprovning Sveriges ledande aktör för besiktning av motordrivna fordon trots tidigare försäljningar. Efter att man i juli 2010 konkurrensutsatte fordonsbesiktningensmarknaden kunde försäljningar av delar av Bilprovningens stationsnät ske. Den efterföljande försäljningen som inleddes i början av 2012 innefattade två tredjedelar av stationsnätet och kan anses ha varit lyckat då privata aktörer äntligen fått en chans att etablera och bygga starka företag. Konkurrens är i de allra flesta fall ett sunt inslag på marknaden, varför regeringen bör verka för en successiv försäljning av Aktiebolaget Svensk Bilprovning med målet att minst två aktörer ska finnas på de orter där försäljningen sker.

Markus Wiechel (SD)